

II. Jazykověda a sémiotika

ZNAK je něco, za čím se skrývá něco jiného, něco (*signum, signans*), co stojí namísto něčeho jiného (*signatum, referent*), přičemž existuje někdo (*interpretant*), kdo si vztah mezi ZNAKEM a tím, co označuje, uvědomuje.

Vlastnosti znaků:

- Motivovanost
- Arbitrárnost/konvenčnost
- Hodnota ZNAKU v rámci systému

Sémiotické vztahy

Charles W. Morris (1901–1979):

- Sémantický
- Pragmatický
- Syntaktický

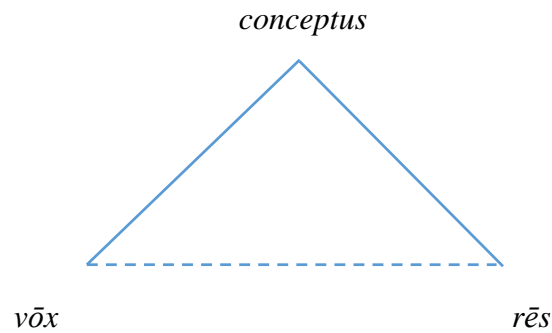
Tomáš Hoskovec (*1960) – typy vyšetřování jazykového ZNAKU:

- Referenční
- Inferenční
- Diferenční

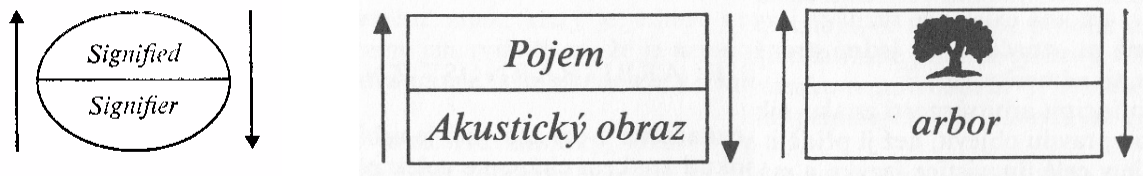
Typy znaků

- Symptomy
- Signály
- Ikony
- Indexy
- Symboly

} Charles Sanders Peirce (1839–1914)

Aristotelův (posléze scholastický) sémiotický trojúhelníkSaussurův bifaciální znak

- **Označované** (*signifié*) = pojem → obsah
- **Označující** (*signifiant*) = akustický obraz → výraz

Přístupy k významu (jazykového) znaku

- Dvouprvkový přístup – „Co znamená X?“
- Tříprvkový přístup – „Co znamená X pro Y?“

Význam (podle G. Batesona) = “*a difference which makes a difference*”

Doporučená literatura:

Černý, J.; Holeš, J. *Sémiotika*. Praha: Portál. 2004.

Doubravová, J. *Sémiotika v teorii a praxi*. Praha: Portál. 2001.

De Saussure, F. *Kurz obecné lingvistiky*. Praha: Academia. 2007.